

ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΑΡΧΑΙΟΣ ΘΡΑΞ ΠΟΙΗΤΗΣ
"Η ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ"

1. Ἡ ἐν Παρισίοις τῶν ἐπιγραφῶν ἀκαδήμεια ἀνέθηκε κατὰ τὸ ^{α. θεατικό}
1904 εἰς τὸν ἐν Πύργῳ τῆς Βουλγαρίας πρόξενον τῆς Γαλλίας κ. ^{Αθ. τ. Η.}
Degrand τὴν ἐνέργειαν ἀνασκαφῶν ἐν τῇ παρακειμένῃ εἰς τὴν Σωζό-
πολιν νησίδι, διοῦ ἐκτίσθη ἐν ἀρχῇ ὑπὸ τῶν Μιλησίων ἡ Ἀπολλω-
νία ἐν Πόντῳ περὶ τὰ μέσα τοῦ ἔβδομου π. χ. αἰώνος, ἐπεκταθεῖσα
βραδύτερον σὺν τῇ ἀκμῇ τῆς καὶ ἐπὶ τὴν ἀπέγνωτη ξηράν¹). Σκοπός
τῶν ἀνασκαφῶν ἦτο ὁ καθορισμός τοῦ μέρους, ἐν τῷ δποίω ἔκειτο τὸ
περίφημον ἱερὸν τοῦ πολιούχου Ἀπόλλωνος μετὰ τοῦ κολοσσαίου
χαλκίνου ἀγάλματος αὐτοῦ· ὅποις 20 πηχέων, ἔργου τοῦ Καλάμιδος,
ὅπερ ὁ κυριεύσας τὴν πόλιν Μᾶρκος Λαύκολλος (72, π. X.) ἀφήρεσε
καὶ ἀνέστησεν εἰς τὸ Καπιτωλίον τῆς Ρώμης²).

1) Ἀπολλωνία ἐν Πόντῳ (Στρατάκης περίπλ. 67, Ἡρόδοτός
τού, ΙV, 30, P. Meloge, II, 22), ἀποικία τῶν Μιλησίων (Στράβων ος, Z, 6,1)
ὑπὸ τὸν φιλόσοφον Ἀναστιάνδρον (Αἰλιανός, ποικ. Ιστορ., III, 17). Ἐκτί-
σθη 50 ἑτη πρὸ τῆς βασιλείας Κύρου τοῦ μεγάλου (Στράβων, 731, Ἄνω-
νύμον, περιήγ. Εὐθ. Πόντου, 86). Κατὰ Στέφ. τὸν Βυζάντιον
ἦτο ἀποικία Μιλησίων καὶ Ροδίων, κατὰ τὸ πλείστον ίδρυμένη ἐπὶ νησίδος
(Στράβων ος, αὐτόθι), διθενὸς ὡς νῆσος ος φέρεται παρὰ Στεφάνω τῷ Βυ-
ζαντίῳ, ἐν τῇ Αστικῇ χώρᾳ (Plinii, hist. p. IV, 18) ἥτι στρατηγίᾳ Ἀστικῇ
(Πτολεμαῖος ΙΙΙ, 11, 6) καὶ εἰχε δύο μεγάλους λιμένας (Ἄνωνύμον, ένθα ἀνωτ. 85)
ἀπέχουσα 180 σταδίους νοτίως τῆς Ἀγχιάλου (Ἀρριανός, περίπλ. 36). Κατέλαβε τὴν θέσιν τῆς πόλεως Ἀνθείας (Plinii, hist. p. IV, 45),
ἀποικίας Μιλησίων καὶ Φωκαέων κατὰ Φιλέαν παρὰ Στεφ. Βυζαντίῳ. Τὰ
νομίσματα αὐτῆς ὡς αὐτονόμου πόλεως χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ 430 π. Χ.
φέροντα τὸν λατρευόμενον Ἀπόλλωνα συμβολιζόμενον ὡς λέοντα, ὡς ἐν τῇ
μητροπόλει τῆς Μιλήτῳ (Heracl. hist. num. 236). Τὰ αὐτοκρατορικά αὐτῆς
νομίσματα διατηροῦνται δονομά τῆς μέχρι τοῦ πρώτου ήμισεος μ. Χ. αἰώνος
— Ἀπολλωνία τέων ἐν Πόντῳ (Eckhel, II, 25). Ἀπὸ τοῦ πέμπτου μ. Χ. αἰώνος μετονομάζεται Σωζόπολις (Ἄνωνύμον, ένθα ἀν. 85
καὶ Notit. episc.) "Ιδε καὶ Σ. Σακελλαριάδον, Πόλεις καὶ θέσμια
Θράκης, έτος 1929, σελ. 149 καὶ K. Κουρτίδον, Ιστορία τῆς Θράκης, I,
σελ. 151, ἔτ. 1932.

2) «Ἐν νησίω τινί, διοῦ ιερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐξ οὗ Μᾶρκος Λαύκολλος
τὸν κολοσσὸν ἤρε καὶ ἀνέθηκεν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, Καλά-

Αἱ γενόμεναι ἀνασκαφήι ούδὲ ἔχνος ἀπεκάλυψαν ἐκ τῶν θεμελίων τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ βάθρου τοῦ ἀγάλματος¹⁾, ἔδωκαν δύμας ἀφορμὴν εἰς ἀναζήτησιν ἀρχαιοτήτων ἐν τῇ σημερινῇ πόλει, ἡς ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ ἀνεύρεσις σπουδαίας ἐπὶ λίθου ἐπιγραφῆς. Οἱ ποιησάμενοι τὰς ἀνασκαφὰς ἀπέστειλεν ἀποτύπωμα ἐπὶ χάρτου τῆς ἐπιγραφῆς ἄνευ καθορισμοῦ τοῦ μέρους, ἐν φῶ ἀνευρέθη αὕτη, καὶ ἀλλῶν λεπτομερειῶν, πρὸς τὸν κ. Seure, δοτις πρῶτος ἐδημοσίευσεν αὐτὴν συμπληρώσας κατὰ τὸ δυνατόν.

2. Οἱ κ. Seure, δοτις δὲν εἶδε τὴν ἐπιγραφήν, ἡς ἀγνοεῖ καὶ τὴν τύχην, προσεπάθησε νὰ συμπληρώσῃ αὐτὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποσταλέντος αὐτῷ ἀποτυπώματος, ὑπολαμβάνει αὐτὴν ἀφιερωμένην (dedicée) εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ ὑποθέτει ἡ ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι μόνον τετριμένη ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ καὶ ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς ὅλοις καὶ ὡς τοιαύτη δέον νὰ συμπληρωθῇ ἡ ὅτι εἶναι ἀποκεκομμένη δεξιόθεν ἐλλείποντος τοῦ ἡμίσεος τῆς πλακός, ἡ τοιαύτη διατάξεις θὰ εἶχε μῆκος 4 μέτρων ἀποτελούσα οἰονεὶ ἐπιστύλιον; Ἐπειδὴ δὲ ἡ πεντάστιχος ἐπιγραφή, ὡς σώζεται, ἀποτελεῖ κεκομμένον ἐπίγραμμα ἐν δακτυλικῷ ἔξαμετρῳ, καθ' ὅσον ἐκοστὸς αὐτῆς στίχος δὲν συμπίπτει πρὸς τὸν ἀνάλογον τοῦ ἐπιγράμματος, κλείνει μᾶλλον ὑπὲρ τῆς δευτέρας ὑποθέσεως καὶ ὑπολαμβάνει ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀπετέλει ἐννεάστιχον δακτυλικόν ἐπίγραμμα χαραχθὲν ἐν συνεχείᾳ οὔτως, ὥστε τὸ ἐλλείπον τμῆμα αὐτῆς εἶχε τὴν ἕκτασιν τεσσάρων δακτυλικῶν ἔξαμετρων. Κατὰ ταῦτα ἀναγίνωσκει καὶ συμπληροῖ τὴν ἐπιγραφήν ὡς ἔξῆς²⁾:

«Σὴν ἱεράν σεδν ἄστυ,

μιδος ἔργον (Σ τράβωνος ἔνθα ἀνωτ.) Εὐτροπίου, VI, 60, Plinii, XXXIV, 8). «Ἐργον ἀναμφισβητήτως σημαντικώτατον ὑπὸ τεχνικὴν ἔποιψιν καὶ δυσχερέστατον πρὸς ἐκτέλεσιν, ἔχον ὑψος 13 σχεδὸν μέτρων» (Καββαδία, ίστορια ἐλλ., τέχνης). Εν τῇ πόλει ἀνευρέθη καὶ ἐπιτύμβιος ἀνάγλυφος στήλη, κάλλιστον ἔργον Ἑλληνικῆς τέχνης τοῦ ἔκτου π.Χ. αἰώνος, κοσμοῦν τὸν τόμον τῆς Σοφίας, ὅπερ εἶναι ὅμοιον καὶ ἐφάμιλλον, βέλτιον δὲ ἔξειργασμένον τῆς ἐν τῷ μουσείῳ Ἀθηνῶν κειμένης ἐπιτυμβίας ἀναγλύφου ἔξι Ὁροχομενοῦ στήλης, ἔργου τοῦ Ἀλέξηνορος. Ἀναμφιβόλως τὸ λαμπρὸν τοῦτο τῆς πλαστικῆς ἔργον ἐκομίσθη ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ὅπως στηθῇ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ δοκιμωτάτου καὶ δικαίου τῶν πολιτῶν Ἀναξάνδρου κατὰ τὸ ὑπὸ αὐτὸν ἐπίγραμμα:

«Ἐνθάδ' Ἀνάξανδρος ἀνήρ δοκιμώτατος ἀντῶν
κείται ἀμώμητος τέρμα λαχῶν θανάτου».

1) Δελτίον τοῦ ἐν Κωνιτόπολει Ρωσικοῦ ἀρχ. Ινστιτούτου, ἔτ. 1905, σελ. 243.

2) Seure G. Archéologie Thrace, première série, 1913, σελ. 29 κ.έξ,

ἐν Μούσαισι φανεῖς βασιλεύς ε
 σοῖς ποσὶν ἐνθάδ' ἀεὶ ζῶ[ν].
 ἀθάνατον ψυχή[ν]
 ἔχειν κατὰ πάντα νομίζω.
 Μείνας ἐν δαπέδῳ γλυκερῷ
 μοὶ φιλ[έρημον] πάντοτ' ἔγώ πεπόθηκα δίαιταν;];».

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ διάσημος ἀρχαιολόγος δὲν μένει εὐχαριστημένος ἐκ τῆς ἀτελοῦς του ταύτης συμπληρώσεως, ἥτις ἔχει πολλά τὰ κενά. Πρὸς δὲ τοῦ ἐπιγράμματος ἀπὸ ἀναθηματικοῦ (ex-voto) εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, ὡς ὑπέλαβεν ἐν ἀρχῇ, μεταβαλλομένῳ εἰς ἐπιτάφιον, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, ὡς ἐν ἄλλοις ἐπιτάφιοις ἐπιγράμμασιν, ἀτινα ὑποσημειοῖ,¹⁾ ἀνεξήργητον παραμένει εἰς αὐτὸν τὸ τίνα ἔννοιαν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωσιν οἱ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἀπευθυνόμενοι ἀρχικοὶ στίχοι ἐν ἐπιταφίῳ ἐπιγράμματι. Οὐδεμία ἀμφιβολία διτὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν κατωτέρω ἀνάγνωσιν καὶ συμπλήρωσιν τῆς ἐπιγραφῆς ἡ πρώτη τοῦ κ. Seure ὑπόθεσις εἶναι ἡ μόνη δρθή.

3. Ἡ ἐπιγραφὴ εύτυχῶς δὲν ἔξηφαντοθῇ, ἀλλὰ κατάκειται ἀπὸ ἑτῶν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Φιλιππουπόλεως καὶ εἶναι κεχαραγμένη ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους ὑπ' αὐτὸ τὸ χεῖλος τῆς ἑτέρας τῶν μακρῶν πλευρῶν λάρνακος (πυέλου) ἐκ γρανίτου λίθου καὶ ὡς φαίνεται μετεκομίσθη ἐκ Σωζοπόλεως ἀμέσως μετά τὴν ἀνεύρεσίν της. Ἐκ τῆς λάρνακος ἀπεκόπη μόνον τὸ τμῆμα τὸ τὴν ἐπιγραφὴν περιέχον καὶ τοῦτο οὐχὶ καλῶς, διότι ἀριστερόθεν ἀπεκόπη καὶ τὸ κάτω μέρος τῶν γράμμάτων τῆς ἀρχῆς τοῦ τελευταίου στίχου, ἐξ οὗ τὸ ὕψος τῆς πλακός ἐκατέρωθεν διαφέρει κατὰ 0,07 τοῦ μ. Ἡ πλάξ εἶχει πάχος 0,24 τοῦ μ. μῆκος 2 περίπου μ. καὶ ὕψος ἀριστερόθεν μὲν 0,46, δεξιόθεν δὲ 0,53 τοῦ μ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται μεταξὺ τῶν 0,05 καὶ 0,06 τοῦ μ. ἄνευ συνδέσεως αὐτῶν οὐδεμιᾶς.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀποτελεῖται ἐκ πέντε στίχων, ὡς καὶ ἐν τῷ ἀποτύπωματι τοῦ κ. Degrandi, ἀρχομένων σχεδὸν ἀπὸ τοῦ χείλους τῆς πλακός ἀριστερόθεν μετά γραμμήν βαθεῖαν κεχαραγμένην καθέτως καὶ

1) Καὶ ἡ εἰ, Eprigr. 261, «Ψυχή μοι ναίει δώματ' ἐπουράνια—σῶμα δ' ἐμὸν γαῖα φέρει φθίμενον» Ωσαύτως, 324, «σῶμα... τύμβος δδ' ἐγκατέχει—ψυχὴ δ' ἀθανάτων βουλαῖς ἐπιδήμιός ἐστιν—ἄστροις καὶ ιερὸν χῶρον ἔχει μακάρων». Πρβλ. ὧσαύτως Anthol. Palatina, III, κεφ. 2, ἀριθμ. 217: «Ἄθανατος ψυχὴ τὰ μὲν οἴκια τῶν ἐν Ὁλύμπῳ ναίει—σῶμα δ' ἐμὸν κτλ.»—

διηκόντων δριζοντίως μέχρι σχεδὸν τοῦ ἔτέρου χείλους, αὐτῆς. Δυστυχῶς τὰ γράμματα τοῦ πρώτου στίχου εἶναι λίαν τετριμμένα καὶ πλήν τῶν δύο πρώτων λέξεων αὐτοῦ οὐδεμία δλλη ἀναγινώσκεται· Ἡ δὲ συμπλήρωσις αὐτοῦ εἶναι δυνατόν νά γείνη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διασφαλισμένων κατ' ἀπόστασιν ἀπομεμονωμένων γραμμάτων καὶ ίχνῶν αὐτῶν καὶ κατ' εἰκασίαν μόνον, καὶ τούτῳ οὐχὶ δισφαλῶς. Ωσ-αύτως τετριμμένα εἶναι ἀνά τέσσαρα γράμματα ἐν τῷ ἄκρῳ τῶν στίχων δευτέρου, τρίτου καὶ τετάρτου καὶ τρία ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πέμπτου στίχου.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀποτελεῖ πεντάστιχον ἐπίγραμμα ἐν δακτυλικῷ ἔξαμέτρῳ, ὡς δρθῶς παρετήρησεν ὁ κ. Seure, ἀλλ' ἔκστασις αὐτῆς στίχος δὲν συμπίττει πρός τὸν ἀνάλογον τοῦ ἐπιγράμματος. Ὁ δεύτερος δὲ στίχος τοῦ ἐπιγράμματος εἶναι ἐπτάμετρος καὶ δὲ πρῶτος συμπληρωμένος καθίσταται δικτάμετρος. Εἰκάζεται ὅτι τὸ μῆκος τοῦ πρώτου στίχου μὴ δυναμένου νά περιληφθῇ ἐν τῷ μήκει τῆς πλακός, τῶν τελευταίων λέξεων ΣΕΟΝ ΑΣΤΥ μὴ χωρούσσων, ἡνάγκασε τὸν γλύπτην νά χαράξῃ τὸ ἐπίγραμμα οὐλικατά στίχους, ἀλλά ἐν συνεχείᾳ. Τὸ τεχνικόν τοῦτο σφάλμα ήτο δυνατόν ν' ἀποφευχθῇ ἐλαττουμένου τοῦ ὕψους τῶν γραμμάτων εἰς 0.04 τοῦ μ. ἡ χαρασσομένων τῶν πλεοναζούσων λέξεων, δύο τὸ πολὺ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ στίχῳ, κάτωθι τῶν στίχων ἐν τῷ ἄκρῳ καὶ εύρυνομένων οὕτω τῶν μεταξύ τῶν στίχων ἀποστημάτων. Οἱ λοιποὶ τρεῖς στίχοι ὡς ἔξαμετροι χωροῦσι κατά μῆκος εἰς τὴν πλάκα.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἐν ἀγνοεῖσα τῆς δημοσιεύσεώς της ὑπὸ τοῦ κ. Seure ἀντιγραφεῖσα ὑφ' ἡμῶν τῇ βοηθείᾳ τοῦ προέδρου τῆς ἐν Φιλιππούπολει ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας διδάκτορος κ. Ἀλέξανδρου Πέρεφ ἐδημοσιεύθη ἀναγγελθεῖσα καὶ συμπληρωθεῖσα τῷ 1930 καὶ ὑπελήφθη ὅτι προέρχεται ~~εκ~~ Φιλιππούπολεως¹⁾). Τοῦτο δέ, διότι οὐδεὶς τῶν ὑπαλλήλων τῆς βιβλιοθήκης ἔγνωριζε τὴν προέλευσίν της καὶ δ ὅγκος τῆς βχρείας πλακός της ἀπέκλειε τὴν μακρόθεν μεταφοράν της, ἀφ' ἐτέρου δὲ καὶ τὸ εἶδος τοῦ λίθου της εἶναι ἐκ τοῦ συνήθους εἰς πάσας τὰς ἐν Φιλιππούπολει καὶ περὶ αὐτὴν εύρεθείσας δμοίας λάρνακας. Ἡ ἔξι Ἀπολλωνίας δμως προέλευσις αὐτῆς βοηθεῖ τὰ μάλιστα εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πρώτου στίχου ἔξηγουσμένων καλῶς

1) Ἀποστολίδου Μυρτ. Ἐν τῇ ἐπειρίδι τοῦ ἑθνικοῦ μουσείου καὶ τῆς βιβλιοθήκης Φιλιππούπολεως, ἔτ. 1930, σελ. 250, ΧVI, βουλγαριστί.—Καὶ ἐν τοῖς «Θρακικοῖς» Αθηνῶν, τόμ. VI, ἔτ. 1935, ἐν τῇ Συλλογῇ ἀρχαιών ἐπιγραφῶν Φιλιππούπολεως, ἀριθμ. 35.

καὶ τῶν φράσεων σεὸν ἄστυ, μητρόπολις καὶ παρὰ σοῖς ποσὶ, διὰ τὴν ἐξήγησιν τῶν δούλων προέβημεν εἰς σφαλεράς εἰκασίας ἀποδόντες τὴν ἐπιγραφὴν εἰς τὴν Φιλιππούπολιν¹⁾.

Ἐνεκα τούτου παρέχομεν νῦν νέαν συμπλήρωσιν τοῦ πρώτου στίχου καὶ ἔρμηνείαν τῆς ἐπιγραφῆς παραθέτοντες ὅμα πιστὸν αὐτῆς ἀντίγραφον φυλαττομένης κατὰ τὸ δυνατόν²⁾ τῆς ἀναλογίας τῶν ἀποστάσεων τῶν γραμμάτων ἀπ' ἀλλήλων καὶ τῆς ὑπαλλήλου αὐτῶν κατὰ στίχους θέσεως. Ἡ γενομένη ἀπόπειρα φωτογραφήσεως τῆς ἐπιγραφῆς ἀπέτυχε μὴ δυναμένου τοῦ φωτογραφικοῦ φακοῦ νὰ συλλάβῃ αὐτὴν τὸ μὲν ἔνεκα τῆς δβαθοῦς ἐνίων γραμμάτων χαράξεως, τὸ δὲ ἔνεκα τῆς ἀνωμάλου ἐνισχοῦ ἐπιφανείας τοῦ λίθου καὶ τοῦ φαιοῦ αὐτοῦ χρώματος.

I

4. Ἡ ἐπιγραφὴ κατὰ πιστὴν ἀντιγραφὴν

ΣΗΝΙΕΡΑ Α. Ο. Φ ΙΤΡΟΓ
 ΣΕΟΝΑΣΤΥΕΝΜΟΥΣΛΙΣΙΦΑΝΕΙΣΒΑΣΙΑΕΥΣΙ
 ΣΟΙΣΠΟΣΙΝΕΝΘΑΛΑΕΙΖΩΑΘΑΝΑΤΟΝΨΥΧΗ
 ΕХИНКАТАПАΝТАНОМИΖΩΜΕΙΝΑΣΕΝΔΑΠΕ
 [ΔΩΓΛΑΥΚΕΡΩΥ
 ΠΑΥΩΕΣΓΙΝΜΟΙΦΙΛΙΗΝΗΠΑΝΤΟΤΕΓΩΠΕΟ
 [ΘΗΚΑ

II

Καθ' ἡμετέραν συμπλήρωσιν

ΣΗΜΙΕΡΑΜΟΙΑΠΟΛΛΟΝΦΙΛΙΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣΣΤΗ-
 [ΣΕΝ
 ΣΕΟΝΑΣΤΥΕΝΜΟΥΣΑΙΣΙΦΑΝΕΙΣΒΑΣΙΑΕΥΣΠΑΡΑ

1) «Σῆμα»[ερ]ων [Νιγρίνο]υ, Φίλων, μητρόπολις στῆσεν;! σεὸν ἄστυ.
 "Ἐνθα ἀνωτ. Καθ' ἀ γράμματα καὶ ἔχη αὐτῶν ἡδυνήθη νὰ διακρίνῃ ὁ κ. Ἀλ. Πέεφ.

ΣΟΙΣΠΟΣΙΝΕΝΘΑΔΑΕΙΖΩΑΘΑΝΑΤΟΨΥΧΗΝΓΑΡ
ΕΞΙΝΚΑΤΑΠΑΝΤΑΝΟΜΙΖΩΜΕΙΝΑΣΕΝΔΑΠΙΕΔΩ-
[ΓΑΥΚΕΡΩΨΥΧΗΝ
ΑΝΑΠΑΥΩΕΣΓΗΝΜΟΙΦΙΛΗΝΗΝΠΑΝΤΟΤΕΓΩΠΕ-
[ΠΟΘΗΚΑ.

III

Μικροῖς γράμμασιν

«Σῆμ' ἵερά [μοι], »Α[πολλ]ο[ν], φ[ιλη] μητρόπολις στήσεν]
σεὸν ἄστυ. Ἐν Μούσαισι φχνείς βχσιλεύς π[χρά]
σοῖς ποσὶν ἐνθάδ' ἀεὶ ζῷ· ἀθάνατον ψυχὴν γάρ]
ἔχ(ε)ιν ¹⁾ κατὰ πάντα νομίζω. Μείνας ἐν δαπέδῳ γλυκερῷ ψίυχὴν
ἀναπαύω εἰς γῆν μοι φιλιην, ἥν πάντοτ' ἔγώ πεπόθηκα.»

IV

Ἐν δακτυλικοῖς αὐλίοις

«Σῆμ' ἵερά μοι, »Απολλαν, φίλη μητρόπολις στήσεν σεὸν ἄστυ. (;) Ἐν Μούσαισι φχνείς βχσιλεύς παρὰ σοῖς ποσὶν ἐνθάδ' ἀεὶ ζῷ· ὀθάνατον ψυχὴν γάρ ἔχειν κατὰ πάντα νομίζω.
Μείνας ἐν δαπέδῳ γλυκερῷ ψυχὴν ἀναπαύω
ἔς γῆν μοι φιλιην, ἥν πάντοτ' ἔγώ πεπόθηκα.»

5 Ἡ τοῦ ἔπιγράμματος γλῶσσα εἶναι ἡ κοινὴ πλὴν τῶν ἐπικῶν
ἢ Ἰωνικῶν διαλεκτισμῶν σεὸν (=τεόν), ἐν Μούσαισι καὶ
φιλιην.

σεὸν ἄστυ: ἡ προσφώνησις γίνεται πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα,
τὸν πολιοῦχον τῆς Ἀπολλωνίας. «Οθὲν καὶ ἡ πόλις (μητρόπολις)
καλεῖται ἐρά.

σῆμα: τάφος, μνημεῖον ἐνταῦθα δὲ ἡ σαρκοφάγος λάρναξ

1) Ὁ χαράκτης κατὰ παραδρομὴν παρέλιπε τὸ Ε. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀντιγραφῇ ἡμῶν ἀνέγνωμεν ἐμὴν (ΕΜΗΝ) ἀντὶ ἔχειν, ἀτε τοῦ Χ μὴ διακρινόμενου καλῶς καὶ δυναμένου νά ἐκληφθῆ καὶ ὡς Μ.

(πύελος), ἥν ἔστησεν ἡ πόλις καὶ ἔθηκεν εἰς αὐτὴν τὸν νεκρόν.

μητρόπολις: διότι ἡ Ἀπολλωνία ἀπώκισε τὴν πατρίδα τοῦ νεκροῦ. Ἀποικίας τῆς Ἀπολλωνίας ἐν Πόντῳ μνημονεύεται ἡ Ἀγχίσλος ἢ Ἀγχιάλη κατὰ Στράβωνα¹⁾, συνοικισθεῖσα περὶ τὰ μέσα τοῦ ἔκτου π. Χ. αἰώνος ἐν ᾧ θέσει εύρισκετο κατὰ Πλίνιον ἡ ἀρχαιοτέρα πόλις Μέσσας καὶ ἡ Θυνιάς²⁾.

Ἐν Μούσαισι φανεῖς βασιλεύς: = ἔξοχος ἀναδειχθεὶς ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν Μουσῶν, διαπρέψας δηλ. ὡς ποιητής ἢ φιλόσοφος.

παρὰ σοῖς ποσί: δηλ. τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ἀπόλλωνος, παρὰ τῷ όποιῷ ἔστηθη τὸ σῆμα (ἢ λάρναξ—πύελος). ³⁾ Εξ οὗ φαίνεται δτὶ ἡ ἐπιγραφή προέρχεται πρὸ τῆς ἄρσεως τοῦ ἀγάλματος ⁴⁾ χρόνων.

κατὰ πάντας=καθ' ὅλα, διατελῶς. Ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ πάντως⁵⁾ πρβλ: τά:

κατ' [σ]χύν⁶⁾=ἰσχυρῶς, κατὰ σκότον⁷⁾=κρύφα, κατ' ὀργὴν⁸⁾=ὅργιλως, καθ' ὀρμὴν⁹⁾ δράση= δρμητικῶς· ὡσαύτως καὶ τὰ συνήθη: καθ' ἡσυχίαν, κατὰ τάχος, κατὰ κράτος, κατὰ πόδας κτλ.

Ἐν δαπέδῳ γλυκερῷ=ἐν ἔδαφει γλυκεῖ, εύαρέστῳ. πρβλ. κείμενον ἐν δαπέδῳ¹⁰⁾.

ἀναπαύω ἔς γῆν: ἀντὶ ἐν γῇ, ὡς ἐν τῇ Νεοελληνικῇ. πρβλ. ἀνδραίοικοῦντα εἰς τὰ "Υπατά¹¹⁾).— Ο πατὴρ ἐσιτεῖτο εἰς τὸ πρυτανεῖον¹²⁾.

πάντοτε=επότε, ἐν παντὶ καιρῷ, ἀδιαλείπτως, ὡς ἐν τῇ νεοελληνικῇ. Μεγάλη παρὰ Σέξτῳ τῷ Ἐμπειρικῷ (περὶ τὰ 180 π. Χ). Μή Ἀττικόν¹³⁾.

6. Τό ἐπίγραμμα προφανῶς ἀναφέρεται εἰς ὀρφικόν τινα ποιητὴν ἢ νεοπλάτωνικόν φιλόσοφον, ἀφοῦ οὗτος πιστεύει εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς (ἀθάνατον ψυχὴν γάρ ἔχειν κατὰ πάντα νομίζω). Οὗτος κατήγετο ἔκ τινος ἀποικίας τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας (μητρόπολις—σεδόν ἀστυ—Ἀπολλον). Διαμείνας ἐν τῇ προσφιλεῖ του

1) Στράβωνος, Z, 6, 1.— Pliiii, hist. n. IV, 18.

2) Στράβωνος, ἔνθανωτ. «Θυνιάς τῶν Ἀπολλωνιατῶν χώρα».

3) Πλάτωνος, Τίμ. 30. 4) Αἰσχύλος Προμ. 212. 5) Σοφοκλέος, Φιλ. 574. 6) Τραχ. 929. 7) Φιλ. 562.

8) Ομήρος, Όδυσσα, Λ, 577.

9) Λουκίανος, Λουκίανος, I, 10) Ἡλιοδώρος, ΑΙΘ. I, 19.

11) Φρυνίχου, 103.

μητροπόλει (φίλη, ἡν πάντοτ' ἔγώ πεπόθηκα), ἀπέθανεν ἐν αὐτῇ, ἥτις ώσαύτως τὸν ἡγάπησιν (ἐς γῆν μοι φιλίην). Διαπρέψας ἔξοχως ἐν τῇ Θεραπείᾳ τῶν Μουσῶν (ἐν Μούσαισι φανεῖς βασιλεὺς) ἐτάφη ἐν τῇ νησῖδι παρὰ τῷ ἀγάλματι τοῦ μουσηγέτου Ἀπόλλωνος (παρὰ σοὶς ποσὶν—"Ἀπολλον—ἐνθάδ' ἀεὶ ζῶ). Ἡ κηδεία καὶ ἡ ταφὴ αὐτοῦ ἐγένετο ύπ' αὐτῆς τῆς πόλεως, ἡτις διὰ τὴν ποίησιν ἡ τὴν σοφίαν ἔστησαν αὐτῷ τιμῆς ἔνεκα καὶ μνημεῖον (μητρόπολις στῆσέν μοι σῆμα).

"Αγνωστον παραμένει ἡμῖν τὸ ὄνομα τοῦ διαπρεποῦς τούτου Θρακὸς ποιητοῦ ἡ φιλοσόφου, Ἀγχιαλέως ἡ Θυνιέως, δοτὶς ἔζησε κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ ^{τριῶν} ~~τετρατού~~ π. Χ. αἰώνος ὑφισταμένου ἀκόμη τοῦ ἐν Ἀπόλλωνίᾳ κολουσοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἡ κατὰ τὸν δεύτερον ἡμισυ τοῦ δευτέρου αἰώνος (πάντοτε). Πάντως τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἦτο κεχαραγμένον ἐν ἄλλῃ τῆς λάρνακος (πυέλου), πλευρᾷ ἡ ἐπὶ τοῦ ἐπιθήματος αὐτῆς.

21—Ιουνίου—1936.

Κ. ΜΥΡΤΙΔΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ